

Enligt sändlista

**Beslut om inrättande av naturreservatet Stora Envätterns domänreservat i
Södertälje kommun**
(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Stora Envätterns domänreservat
Kommun, registeromr.	Södertälje
Läge	Ekonomiska kartan nr 107 17. Reservatet ligger ca 9 km norr om Gnesta och 13 km västnordväst om Järna.
Fastighet	del av Sjuenda 2:1
Markägare	AssiDomän AB
Area	ca 151 ha
därav landarea	ca 109 ha
Naturvårdsförvaltare	AssiDomän AB

Grund för beslutet

Beskrivning av området

Se bifogad skötselplan, bilaga 2.

Ärendets beredning

Domänreservatet Stora Envättern inrättades av dåvarande Domänverket 1948. I samband med Domänverkets bolagisering tecknades ett avtal mellan staten och Domän AB, som innebär att ett stort antal domänreservat skall inrättas som naturreservat. Naturvårdsverket har senare tecknat ett avtal med AssiDomän AB om formerna för hur detta skall ske.

I kommunens översiktsplan antagen i september 1990 redovisas området som ett område där särskild hänsyn bör tas till naturvärden och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är väl

förenligt med kommunens översiktsplan samt hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen.

Förslaget till naturreservat har sänts för yttrande till AssiDomän AB, Södertälje kommun, Skogsvårdsstyrelsen och föreningen Sörmlandsleden, vilka inte haft någon erinran mot att området skyddas.

Södertälje kommun har yttrat att benämningen domänreservat om möjligt bör utgå ur reservatets namn. Länsstyrelsen avser dock inte att ändra namnet eftersom det i avtalet mellan AssiDomän och Naturvårdsverket anges att benämningen domänreservat skall ingå i reservatsnamnet.

Motiv till skydd

I Stora Envättern-området finns från naturvårdssynpunkt mycket värdefull naturskog hysande skyddsvärda växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bland annat flera hotade arter. Stora Envättern är en näringsfattig och förhållandevis opåverkad sjö av högt naturvärde. Sjön är en s.k. intensivprovtagningssjö och har därmed mycket stor betydelse för miljöövervakningen. Stora Envättern-området är naturskönt och har betydelse för det rörliga friluftslivet. Området bör därför skyddas som naturreservat.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att förklara det område som markerats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara *Stora Envätterns domänreservat*.

Ändamålet med reservatet skall vara att

- bevara och skydda sjön Stora Envättern samt områdets skogar och våtmarker och dess skyddsvärda växt- och djurliv,
- säkra områdets värde för det rörliga friluftslivet i den mån det inte äventyrar naturvärdena.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla i området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi som att gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. fiska,
5. framföra motordrivet fordon utanför befintlig väg med undantag av älgragare av enkel modell vid transport av fäلت vilt,
6. anlägga väg, stig eller parkeringsplats,
7. anordna upplag,
8. uppföra byggnad eller anläggning,
9. dra fram mark- eller luftledning,
10. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
11. införa för området främmande växt- eller djurart eller plantera ut fisk i områdets sjöar,
12. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder mot åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. underhåll av stigar och eldstäder enligt bifogad fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller bortta vedlevande svampar,
3. störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur),
4. fiska,
5. fånga och insamla ryggradslösa djur,
6. medföra okopplad hund,
7. tälta längre än två dygn i följd,
8. elda annat än på anvisad plats,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. utanför anlagd väg framföra motordrivet fordon eller cykla.

Föreskrifterna skall ej utgöra hinder mot provtagning som utförs inom ramen för den nationella miljöövervakningen.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 2).
2. Naturvårdsförvaltare skall vara AssiDomän AB.

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av tf länsöverdirektör Rutger Öijerholm. Föredragande var byrådirektör Björn Carlberg. Vid ärendets handläggning har även miljövarddirektör Björn Risinger, länsarkitekt Eva Gyllensvärd, länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, lantbruksdirektör Olle Engdahl samt länsassessor Fredrik Denecke deltagit.

Rutger Öijerholm

Björn Carlberg

Bilagor

1. reservatskarta
2. skötselplan
3. hur man överklagar

Sändlista

akten

registret

Stockholms läns författningssamling

AssiDomän AB, Lärkträdsvägen 6, 645 41 Strängnäs, delg kv

Södertälje kommun, 151 89 Södertälje, delg kv

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm, delg kv

Skogsvårdsstyrelsen, Portalgatan 2 B, 754 23 Uppsala

Lantmäterimyndigheten, fastighetsregistret (efter laga kraft)

Lantmäterimyndigheten, Södertäljegruppen, Lovisinsgatan & B,
151 73 Södertälje

Planenheten

Kulturmiljöenheten

Lantbruksenheten

Rättsenheten

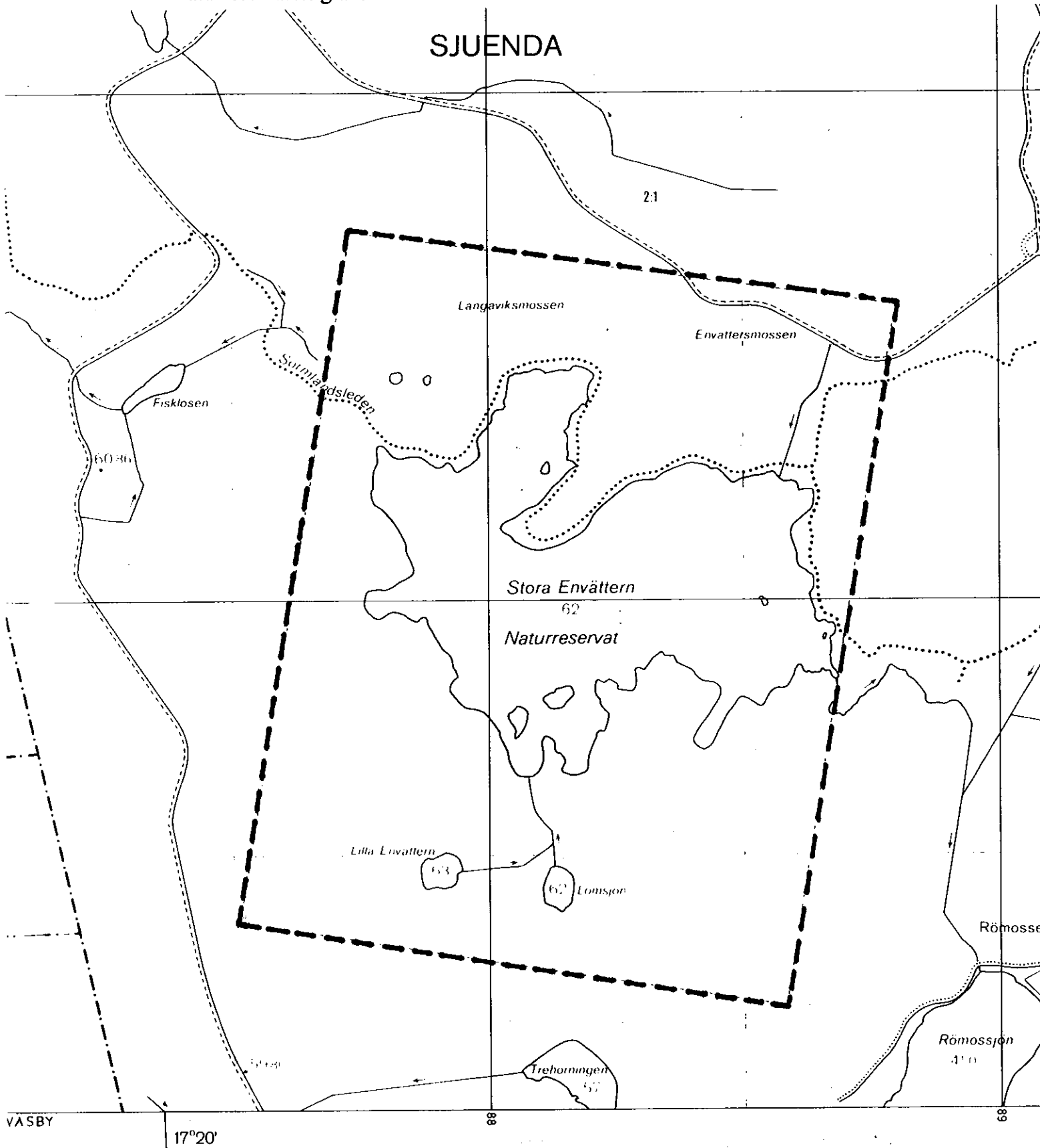
Länsöverdirektören

Bilaga 1

Beslutskarta, naturreservatet Stora Envätterns domänreservat.
Tillhör Länsstyrelsens beslut dnr 231-1996-9997.

Utdrag ur ekonomiska kartan 107 17. Skala 1:10 000

Naturreservatets gräns - - - - -

dnr 231-1996-9997

Bilaga 2

Skötselplan för naturreservatet Stora Envätterns domänreservat i Södertälje kommun

Denna skötselplan har tagits fram inför inrättandet av naturreservatet Stora Envätterns domänreservat. Skötselplanen bygger på information från skriftliga och muntliga källor samt fältkontroll den 15 januari 1996.

Skötselplanen har delats in i en allmän beskrivning, som beskriver nuvarande förhållanden, samt en plandel som anger reservatets framtida skötsel.

Planens *mål* är långsiktiga medan *åtgärdsförslagen* avser den närmaste tioårsperioden. Efter tio år bör uppföljning av skötseln och utvärdering av skötselplanen ske.

Planen har utarbetats av Anders Haglund, Ekologigruppen AB, på uppdrag av Länsstyrelsen. Planen har slutredigerats av Länsstyrelsen.

Skötselplanen är fastställd genom Länsstyrelsens beslut den 3 december 1996.

I Allmän beskrivning

1 Administrativa data

Namn	Stora Envätterns domänreservat
Kommun	Södertälje
Socken	Vårdinge
Läge	Ca 13 km VNV Järna, 9 km N Gnesta, se bilaga 1, översigtskarta. Nås med bil genom att ta av norrut på grusväg från landsvägen vid Sjuendasjöns nordände.
Topografisk karta	10H SO
Ekonomisk karta	107 17
Area	150,8 ha
Därav landarea	109,2 ha
Fastigheter	del av Sjuenda 2:1
Markägare	AssiDomän AB
Naturvårdsförvaltare	AssiDomän AB

2 Grund för beslutet samt föreskrifter

Grunden för beslutet, ändamålet med reservatet samt reservatsföreskrifter återfinns i Länsstyrelsens reservatsbeslut den 3 december 1996.

dnr 231-1996-9997

3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

Naturgeografisk region	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken
Landskapstyp	Sprickdalsterräng med näringsfattig skogssjö
Dominerande vegetation	Hällmarkstallskog 75,1 ha skogsmark av mestadels låg bonitet 10,7 ha kal eller glest skogsbevuxen mark 23,4 ha myrmark
Dominerande jordart	berg i dagen och morän
Berggrund	Gnejsgranit
Höjd över havet	62-80 meter över havet

3.1 Naturförhållanden

3.1.1 Geologi och topografi

Berggrundsmorfologin är typisk för de högt belägna delarna av länet. Området karaktäriseras av ett tydligt sprickdalslandskap med kala bergknallar med hällmark som dominerande terrängformer. Mellan hällmarkerna ligger dalgångar med mossar, sjöar eller morän. De flesta har en huvudriktning som ligger i NNO-SSV.

Berggrunden utgörs av sura gnejsgraniter. Jordarten i dalgångarna utgörs av morän, samt i myrmarkerna torv och kärrtorv. Ett litet parti med glaciallera finns i ett sumpskogsparti nordväst om Stora Envättern.

3.1.2 Sjön Stora Envättern

Sjön Stora Envättern tillhör Trosaåns avrinningsområde. Stora Envättern har sedan lång tid använts som hålldamm för en kvarn vid Sjundasjön. Rester av två dammar av olika ålder finns i utloppsbacken. Damarna är sedan länge utrivna, vilket har medfört att Stora Envättern sänkts med några decimeter. Ett nytt naturtillstånd har numera etablerats.

Stora Envätterns yta är 38 hektar. Medeldjupet är 5 meter och största djupet drygt 11 meter. Vattnet i sjön är klart. Siktdjupet är cirka 6 meter. Sjön kan karaktäriseras som en näringsfattig sjö med svag buffertkapacitet mot försurning. I strandzonen har en skyddsvärd snäcka (*Bithynia leachi*) påträffats. Vid provfiske 1995 fångades tre arter: abborre, gers och mört. Troligtvis förekommer även gädda i sjön. Vegetationen i Stora Envättern karaktäriseras av arter som är typiska för näringsfattiga sjöar, dvs. rosettbildande undervattensväxter. Exempel på sådana är notblomster, strandpryl, sylört och braxengräs.

Sjöns avrinningsområde är oexploaterat och helt opåverkat av föroreningskällor. Dessa egenskaper gör att sjön är utvald som referensområde av den nationella miljöövervakningen (tidigare PMK). Avsikten är bl.a. att följa utvecklingen av olika miljöhot som t.ex. försurning. Provtagning har skett sedan 1981. Förutom vattenkvaliteten studeras även fisk, bottendjur, djurplankton

dnr 231-1996-9997

och växtplankton. Undersökningarna utförs för närvarande ca 8 gånger årligen. I landet finns ca 15 sjöar som övervakas enligt det omfattande program som sker i Stora Envättern.

3.1.3 Sjöarna Lilla Envättern och Lomsjön (63000-022 och 63000-023)

Uppströms Stora Envättern ligger två myrgölar, Lilla Envättern och Lomsjön. Sjöarna är 5 respektive 4 hektar stora, och har ett medeldjup av ca 1,8 meter. Vattnet i sjöarna är starkt färgat av humusämnen och följaktligen även naturligt surt. Sjöarna är näringsfattiga.

3.1.4 Vegetation

Stora Envättern-området vegeteras av skogar med låg bonitet. Vanligast är hållmarkstallskog. Mellan hållmarkerna ligger dalgångar med talldominerade barrblandskogar av blåbärsristyp. En fjärdedel av landytan utgörs av tallmossar.

De yngsta skogarna finns i öster och norr. Stora delar av den skogligt produktiva marken i områdets norra två tredjedelar avverkades på 1920-talet. Den skog vi ser idag är självföryngrad och självgallrad (3), vilket de likåldriga bestånden och de många lågorna med klena dimensioner skvallrar om. Vissa grandominerade friska partier i nordväst och väst har hunnit växa upp till mogen skog, men på de magra markerna runt sjön är de klenvuxna tallarna sällan mer än 30 cm i brösthöjdsdiameter. I några partier har björken, som ju är det första träd som etablerar sig, fortfarande dominans.

Den äldsta skogen med upp till tvåhundraåriga tallar återfinns på hållmarkerna samt i ett granbestånd i områdets sydöstra del.

Redan 1948 uppges ett stort antal torrträd förekomma i området, såväl i skogsmarken som på mossarna. 1996 är antalet torrträd och högstubbar relativt litet men i nästan samtliga skogsbestånd finns rikligt med död ved på marken i form av lågor.

Markvegetationen är den för länet och de förekommande skogstyperna typiska. Hållmarkerna domineras av ljung och renlav, medan barrblandskogarna har en markväxtlighet dominerad av blåbärsris, lingon, hus- och väggmossa. En svamp som är mycket vanlig i området är stenmurkla (6).

I granskogsdominerade partier i nordväst och sydost växer bland annat mattlumner och linnea. I de hög- och grovstammiga granskogarna i sydöst är marken näringsrikare och jordtäcket tjockare. Här finns äldre uppgifter om förekomst av växter som tyder på basiska berggrundsförhållanden såsom tibast, tallört och blodnäva (3). Här finns också en stor rikedom på fallna trädstammar av olika grovlek och nedbrytningsgrad. Här återfinns flera ovanliga vedsvampar, vilka indikerar lång skoglig kontinuitet. Mest skyddsvärd av dessa är blacktickan (*Junghuhnia collabens*), som förekommer i ett rikt bestånd på tre lågor i en stormlucka. Den är tidigare uppgiven från två tynande växtplatser några hundra meter söder om lokalen (6). Vidare påträffades vid fältbesök 1996 gränsticka (*Phellinus nigrolimitatus*) på två lokaler, samt rikligt med vedticka. Bland övriga sällsynta granskogslevande vedsvampar i reservatet kan nämnas ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*) som påträffats i om-

dnr 231-1996-9997

rådets östra del (1). På hällmarkerna nordost om sjön har också den sällsynta laxtickan (*Hapalopilis salmonicolor*) påträffats (1).

I områdets norra del finns en orörd skvattramdominerad tallmosse, Långaviksmossen. Strax öster om denna ligger Envättersmossen, som är dikad i sin östra del. Denna mosse är trots dikningen mer öppen och fuktig än Långaviksmossen, och hyser partier med öppen ristuvvegetation.

Runt myrgölarna Lomsjön och Lilla Envättern finns vidsträckta skvattramdominerade tallmossområden. I de öppna myrarnas gungflyn växer bland annat Sveriges tre sileshårsarter, rosling och tranbär. Utmed kanterna till sumpskogsstråk och mossar återfinns rikligt med den lilla skogsorkidén spindelblomster.

Vid mossekanter och grunda vikar av Envättern finns mindre områden med ofta porsdominerad björksumpskog av fattig ris-grästyp.

Sjön Stora Envättern hyser en mycket sparsam vattenvegetation, som förutom en bård av pors utmed stranden främst utgörs av rosettbildande småvuxna undervattensväxter och trädstarr. Notblomster, braxengräs, strandpryl och sylört hör till de intressanta växter som påträffats här (4).

3.1.5 Djurliv

Djurlivet är det typiska för karga skogstrakter. Här förekommer älg, rådjur, skogshare och räv. Den glesa tallskogen på Långaviksmossen är en omtyckt födoplatz för tjäder. Storlom häckar troligen i Envättern och fiskgjuse ses ofta jaga över sjön.

I Stora Envättern finns gädda, abborre, mört och gers (2). Försök att plantera ut sik och kräfta på 1940-50-talet misslyckades. Dessutom finns obekräftade uppgifter om att ål ska ha inplanteras för länge sedan.

I Stora Envättern har bl.a. den sällsynta sötvattenssnäckan *Bithynia leachi* påträffats (5).

3.1.6 Rödlistade växt- och djurarter

Sju rödlistade arter förekommer inom reservatet (se bilaga 5). En av dessa, blacktickan (*Junghuhnia collabens*), tillhör hotkategori två, sårbara arter. De övriga; ullticka (*Phellinus ferrugineofuscus*), gränstikka (*Phellinus nigrolimitatus*), laxticka (*Hapalopilis salmonicolor*), tjäder, fiskgjuse, storlom och sötvattenssnäckan *Bithynia leachi*, tillhör hotkategori 4, hänsynskrävande arter.

3.1.7 Naturvärden

Området har betydelse genom sina höga naturvärden och värdet för det rörliga friluftslivet. Naturvärdena är knutna till den näringsfattiga och av föroreningar opåverkade sjön Stora Envättern samt områdets skogar och våtmarker. Skogsområdet i reservatets sydöstra del hyser höga naturvärden knutna till den gamla skogen med förekomst av ett flertal rödlistade arter.

I den riksomfattande urskogsinventeringen (1982) fick hela området klass II, mycket högt värde. Denna avgränsning gjordes dock av administrativa skäl. Skogarnas naturvärden varierar inom området. I våtmarksinventeringen har tallmossarna runt småtjärnarna i söder fått klass III, högt naturvärde. I Läns-

dnr 231-1996-9997

styrelsens förslag till reviderat naturvårdsprogram 1996 är området klassat som klass I-objekt; högsta naturvärde.

Främsta skälet till att Stora Envättern avsattes som domänreservat var områdets stora friluftsvärden. Reservatet ligger i det stora skogsområdet Sjuenda kronopark, som är av regionalt intresse för friluftslivet (NVP 1983) med värdefulla bär-, svamp- och strövmarker. Markerna inom Stora Envätterns domänreservat är särskilt estetiskt tilltalande och har därför högt värde för det rörliga friluftslivet.

3.2 Markanvändning

Genom sin närhet till Vattgruvorna i sydost, har skogen säkerligen varit utsatt för ett relativt hårt skogsbruk under 1800-talet. Inom reservatet utfördes den sista avverkningen 1920, då skogen närmast sjön i norr och öster kalhöggs. Någon nyplantering gjordes inte, utan den klenstammiga och täta tallskog som idag finns här är huvudsakligen självsådd (3).

Det skogsparti som vid reservatsbildandet 1948 hade "de bästa medelålders — äldre bestånden" (3), fanns i sydost. Enligt foto från denna tid var dock dessa bestånd då nyligen och tämligen hårt gallrade. Det är i detta område de flesta av områdets rödlistade växtarter idag påträffas.

Området blev domänreservat 1948 och har därefter lämnats orört. Enligt Domänverkets reservatsbeslut var syftet att, "i ett parti av den 4.200 ha stora Sjuenda kronopark lämna ett stycke vildmark att tjäna till vila och trivsel", i det annars hårt brukade skogsområdet.

Dikning av myrmark har i området gjorts på tre lokaler: vid Envättersmosen, Lomsjön och Lilla Envättern. Två rivna hålldammar i Envätterns utlopp är rester från sjöns tidigare reglering.

Jakt har bedrivits i normal omfattning.

3.3 Tillgänglighet

Området nås med bil genom avtagsväg mot Sjuenda från vägen mellan Järna och Nykvarn. En anlagd parkeringsplats finns vid Yngsvikens södra strand. Härifrån är det ca 2,5 km promenad utmed Sörmlandsleden fram till områdets nordöstra del. Vägen som löper i reservatets nordöstra del samt väster om området är enskild och stängd med bom.

Parkeringsmöjligheter finns idag i anslutning till Sörmlandsleden, som löper genom områdets norra del där den till största delen följer Stora Envätterns strand. Leden är markerad med orange markering på träd. En etappbeskrivningstavla finns i reservatets nordöstra hörn.

Ytterligare en stig följer Stora Envätterns östra strand och leder ned till grusvägen norr om Römossen. Denna stig är tydlig men ommarkerad. Vid två kortare partier där leden går över sumpskogsområden finns spänger.

Utmed stranden finns fyra permanenta eldstäder. Tre av dessa är av enklare typ med upplagda stenar. Den fjärde är murad (se bilaga 2).

Stigarna löper genom de delar av området som hyser yngst och trivialast skog. De från naturvårdssynpunkt värdefulla och estetiskt tilltalande skogsområdena i sydost besöks sällan av allmänheten.

dnr 231-1996-9997

3.4 Källor

Skriftliga källor

Artdatabank, Södertälje kommun. (1)

Södertälje kommun, Miljöförvaltningen, 1995. Sötvattenfiskar i Södertälje kommun. (2)

Domänverket, 1948. Diverse akter. (3)

Karlström, A, 1995. En naturvårdsbiologisk analys av den större vattensalamaderns leklokaler i Södertälje kommun. Södertälje kommun

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1983. Naturvårdsprogram för Stockholms län. (4)

Naturvårdsverket, 1982. Urskogar. Inventering av urskogsartade områden i Sverige. Del 2 Södra Sverige. SNV PM 1508.

Länsstyrelsen i Stockholms län. Våtmarksinventering (manuskript).

Länsstyrelsen i Stockholms län. Sjöregister och provtagningsregister.

Anderson, I et al, 1995. Stockholms läns sjöar - utveckling, status och prognos. Länsstyrelsen i Stockholms län Rapport 1995:9.

Lingdell P-E och Engblom E, 1991. Vattenkvalitet i några sjöar och vattendrag i Stockholms län. Bedömningar utgående från bottenfaunans sammansättning. Länsstyrelsen i Stockholms län 1991:16. (5)

Nisell J, 1990. Karakterisering av dräneringsområdena för 26 referenssjöar. Naturvårdsverket rapport 3766.

Andersson H, 1996. Resultat från FiskMonitoringGruppens provfisken 1995. Rapport från Fiskeriverket, Sötvattenslaboratoriet.

Muntliga källor

II Plandel

1 Naturvårdande skötsel

1.1 Övergripande mål

Målsättningen med områdets skötsel är att bevara en av mänskliga aktiviteter föga påverkad skogssjö samt omgivande, till vissa delar gammal och naturskogsliknande, barrskog. I huvudsak skall vegetationen lämnas för fri utveckling i området.

dnr 231-1996-9997

1.2 Skogsmark

All vegetation inom reservatet lämnas för fri utveckling, med undantag för röjning av fallna träd längs stigarna (se bilaga 3 samt avsnitt 2.2). Skogsbruk är inte tillåtet inom reservatet.

1.3 Diken

Dikena i området bör om möjligt läggas igen i syfte att minska dränerings-effekten och risken för igenväxning av öppna myrmarker. Detta kan göras genom att dikena fylls igen med det material som idag ligger uppgrävt invid dikena. Denna åtgärd görs då utmed en sträcka av ca 25 meter räknat från dikenans början vid småtjärnarna respektive Envättersmossen.

2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Målet med skötseln är att genom olika skötselåtgärder gynna det rörliga friluftslivet. Detta skall uppnås genom information och enkla anordningar som syftar till att underlätta tillgängligheten såsom stigar och parkering. Dessa åtgärder bedöms inte stå i konflikt med målet att bevara områdets naturvärden (se avsnitt 1.1).

2.2 Tillgänglighet

En mindre parkeringsplats anläggs i anslutning till vägbommen vid Römossen. Från parkeringen markeras vägen fram till Sörmlandsleden med färgmarkeringar i samråd med markägaren. Denna stig underhålls av naturvårdsförvaltaren.

Föreningen Sörmlandsleden svarar för allt underhåll av Sörmlandsleden inom reservatet.

2.3 Friluftsanordningar

Fyra eldstäder finns invid sjön. Föreningen Sörmlandsleden ansvarar för att eldstäderna sköts. Ved för eldning hämtas idag troligen från skogen. För att undvika skador på levande och döda träd i reservatet bör en vedlåda anordnas, lämpligen där Sörmlandsleden passerar nära vägen vid reservatets norra gräns.

2.4 Information

Information om naturreservatet och dess bestämmelser skall finnas på informationsskyltar som framställs efter Naturvårdsverkets anvisningar. Skyltarna skall innehålla karta över området samt reservatsföreskrifter. Informationsskyltning föreslås enligt följande (lägen framgår av bilaga 3):

Prioritet 1.

- A1 och A2. Skyltställ med information om reservatet och dess växter och djur.
- B Informationstavla med reservatsbestämmelser till befintligt skyltställ.
- C1, C2, C3, C4. Vägvisningsskyltar på stolpe med texten "naturreservat".

dnr 231-1996-9997

- D Informationstavla till befintligt skyltställ vid parkeringsplats vid Yngsviken.

Prioritet 2.

- Kompletterande informationstavla till skyltställ A1 och A2 med information om sjön Stora Envättern.
- Reservatsskylt med karta vid Domänverkets skyltställ vid parkeringsplats söder om Yngsviken.

Prioritet 3.

- E. Skyltställ med information över växter och djur i Långaviksmossen.

3 Jakt och fiske

Fiske är förbjudet enligt reservatsbestämmelserna. Jakten regleras inte i föreskrifterna, utan kan bedrivas enligt gällande bestämmelser.

4 Utmärkning av naturreservatets gränser

Ny markering av reservatet skall göras enligt svenskt standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar. Utmärkning av gränsen, borttagande av gamla gränsmarkeringar samt underhåll utförs av naturvårdsförvaltaren.

5 Dokumentation

Fotografering vid fotopunkter (bilaga 4), görs vart tjugonde år av förvaltaren eller Länsstyrelsen. Dokumentationens syfte är att följa trädskiktets utveckling. Fotografierna förvaras hos Länsstyrelsen.

6 Naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen av reservatet samt övriga uppgifter inom naturvårdsförvaltningen såsom kontroll av informationsskyltar, vägvisningsskyltar, stigar och parkeringsplats. Undantaget är Sörmlandsleden och eldstäderna som sköts av Föreningen Sörmlandsleden. Naturvårdsförvaltaren skall föra anteckningar om reservatsförvaltningen, bland annat skötseln. Rapport om förvaltningen skall tillsändas Länsstyrelsen årligen.

7 Ekonomisk plan för naturvårdsförvaltningen

Staten finansierar naturvårdsförvaltningen genom Naturvårdsverkets anslag för vård av naturvårdsobjekt. Föreningen Sörmlandsleden ansvarar dock för skötseln av Sörmlandsleden och eldstäderna.

Statens kostnader för naturvårdsförvaltningen utgörs av tillsyn, informationsskyltar, gränsmarkering, underhåll av stigar, anläggande av en mindre plats, ev. ersättning för väg samt ev. igenläggning av diken.

dnr 231-1996-9997

Bilagor

Bilaga 1. Översiktskarta

Bilaga 2. Karta över befintliga anläggningar

Bilaga 3. Karta, föreslagna åtgärder för naturvård och friluftsliv

Bilaga 4. Fotopunkter

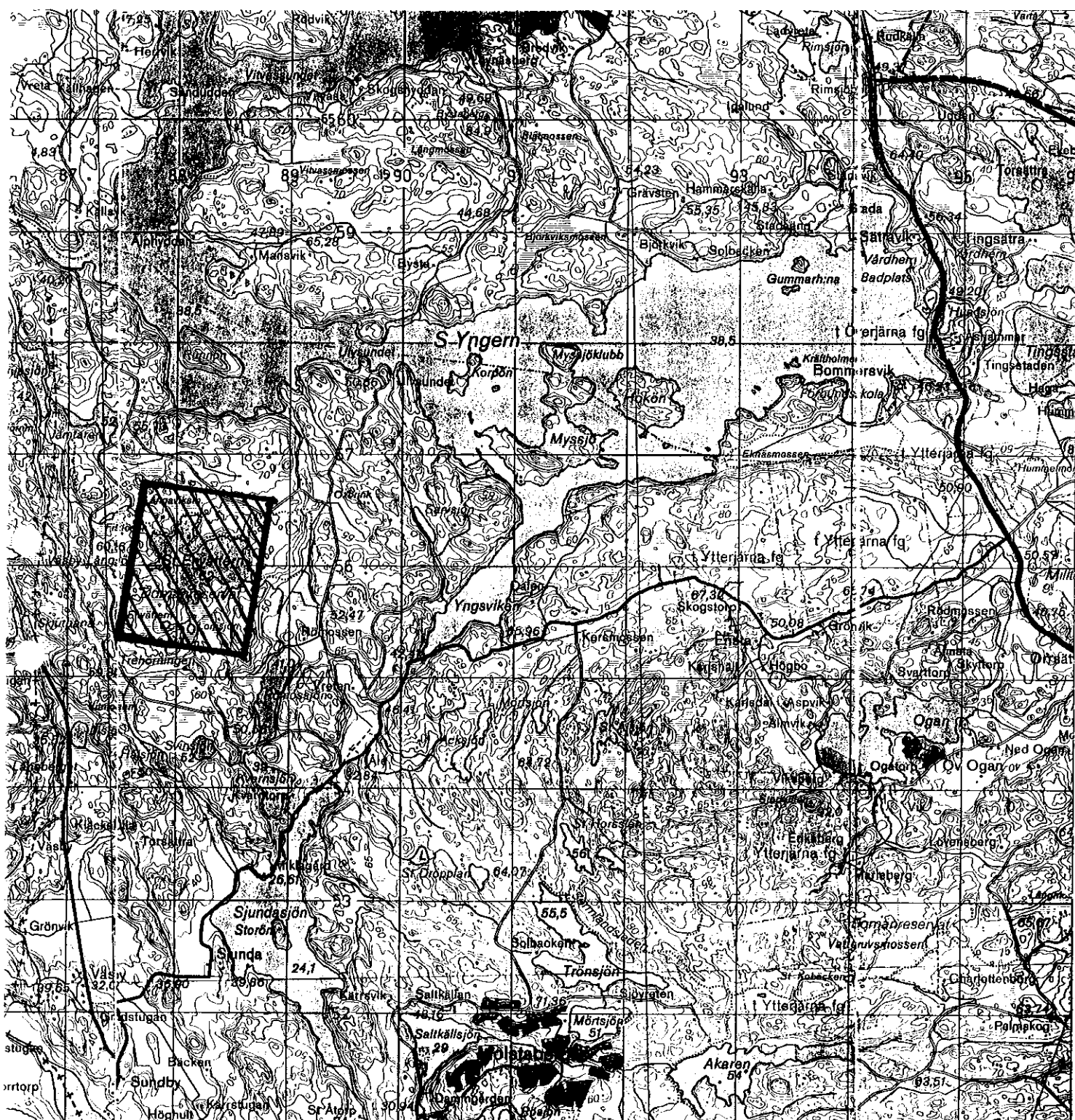
Bilaga 5. Karta över lokaler för rödlistade växtarter

Bilaga 1. Översiktskarta Naturreservatet Stora Envättern

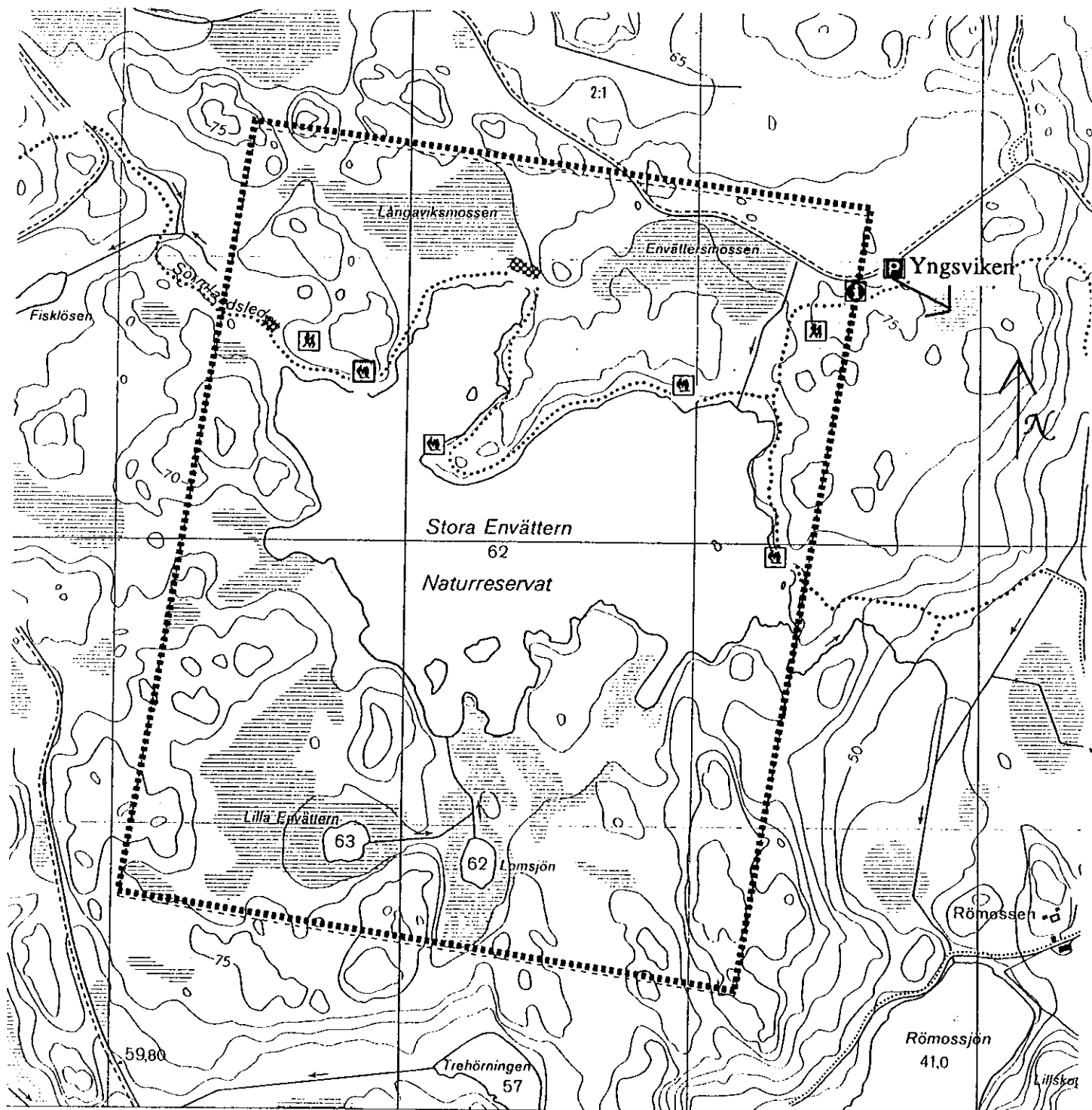
Gräns för naturreservat

Skala 1:50 000

Bilaga 2. Befintliga anläggningar vid Naturreservatet Stora Envättern

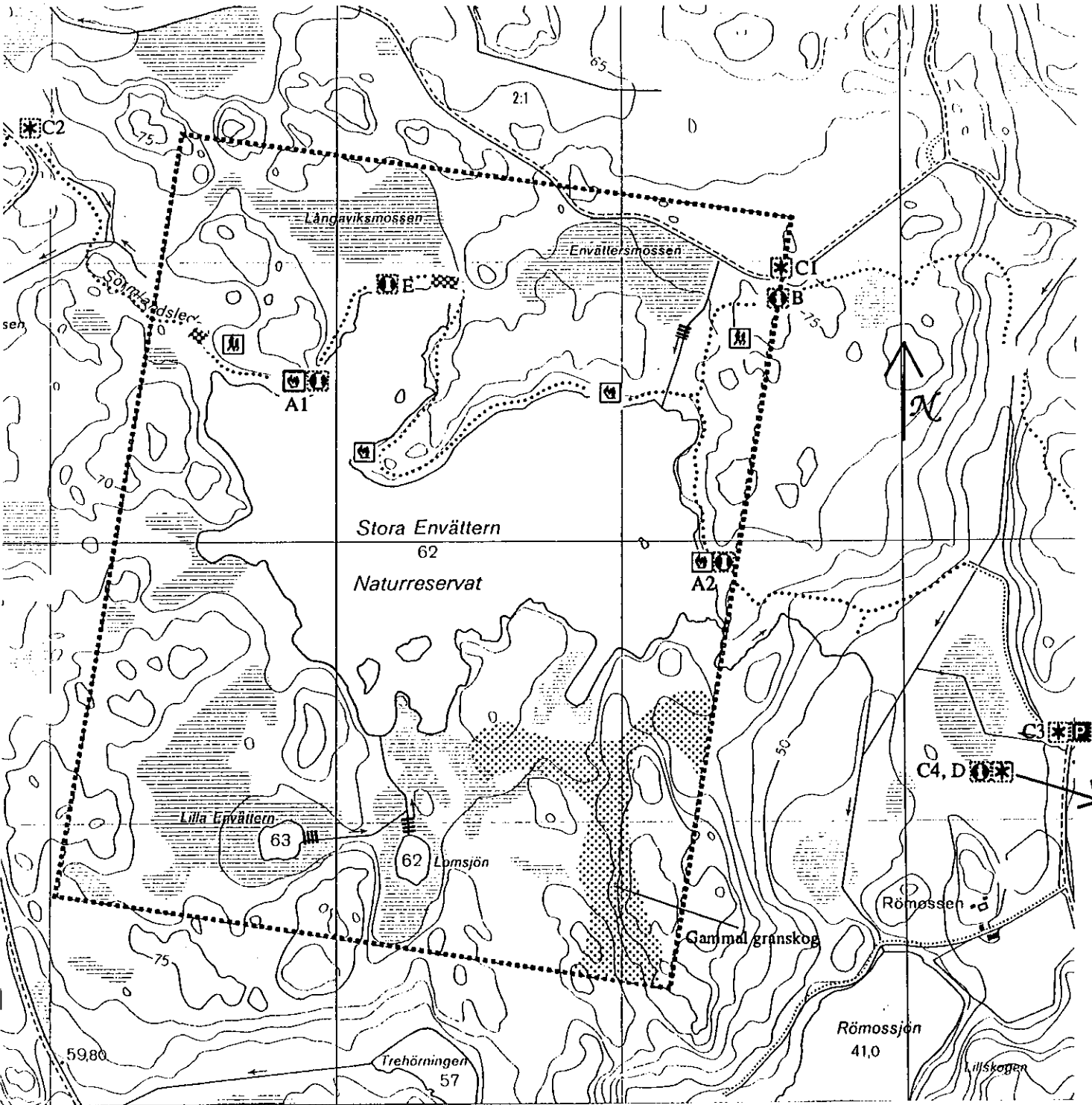
- ⋯ Gräns för naturreservat
- 🅐 Anlagd parkeringsplats
- 🅓 Vandringsled
- 🅑 Eldningsplats
- 🅒 Murad eldstad
- 🅔 Informationsställ och informationsskylt för vandringsled
- 🌀 Spångad stig

Bilaga 3. Föreslagna åtgärder för naturvård och friluftsliv

Föreslagna och befintliga skyltar, skyltställ och övriga anläggningar

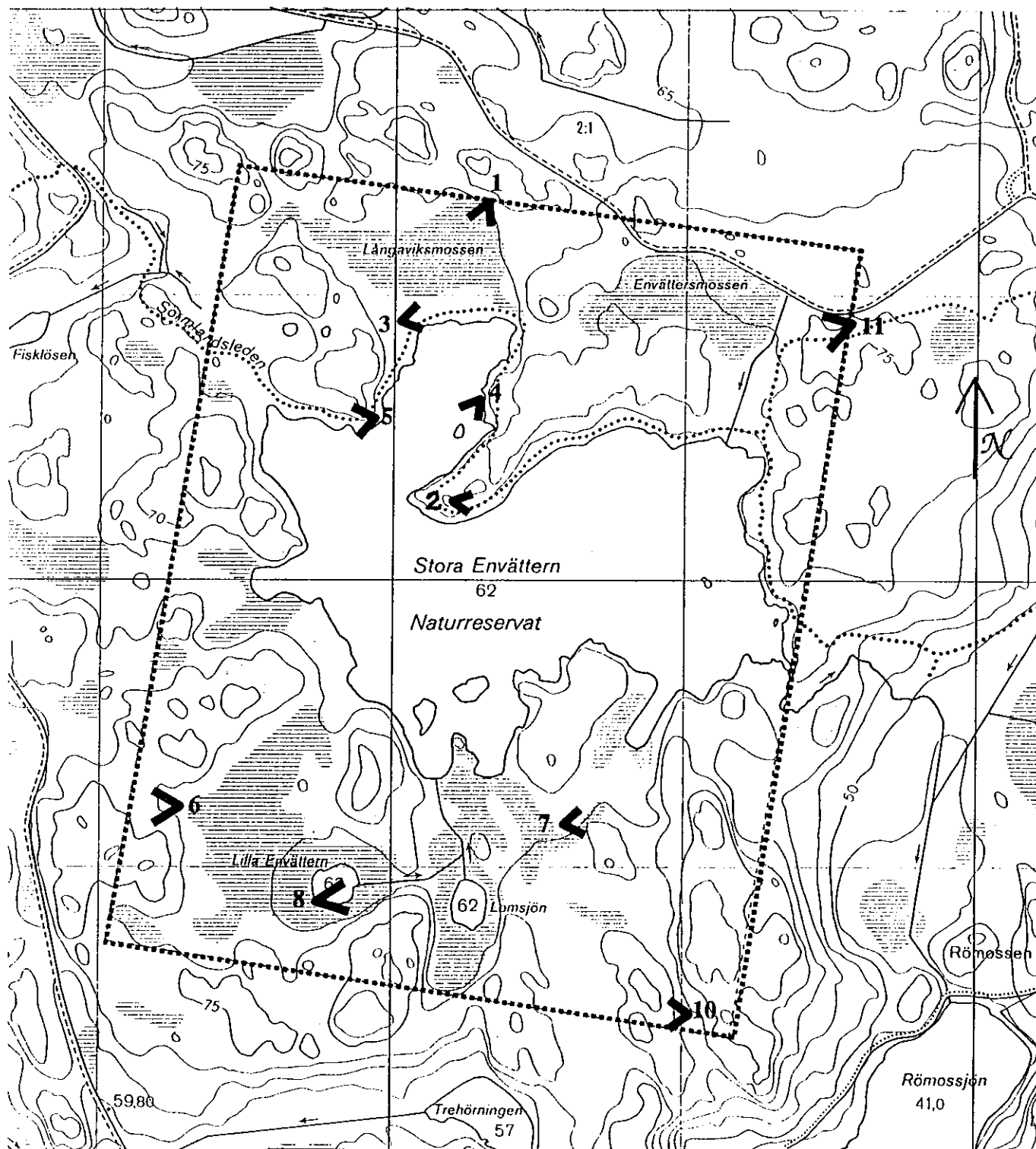
- Föreslagen informationsställ och informationsskylt
- Föreslagen enklare informationsskylt med reservatsföreskrifter och karta
- Föreslagen vägvisningsskylt till naturreservatet
- Föreslagen parkeringsplats
- Befintlig vandringsled
- Befintliga eldningsplatser
- Befintlig murad eldstad
- Befintlig spångad stig
- Igenfyllning av dike

Skala 1:10 000 0 100 500 1000 meter

Bilaga 4. Fotodokumentation

9 ← Fotopunkt och fotovinkel

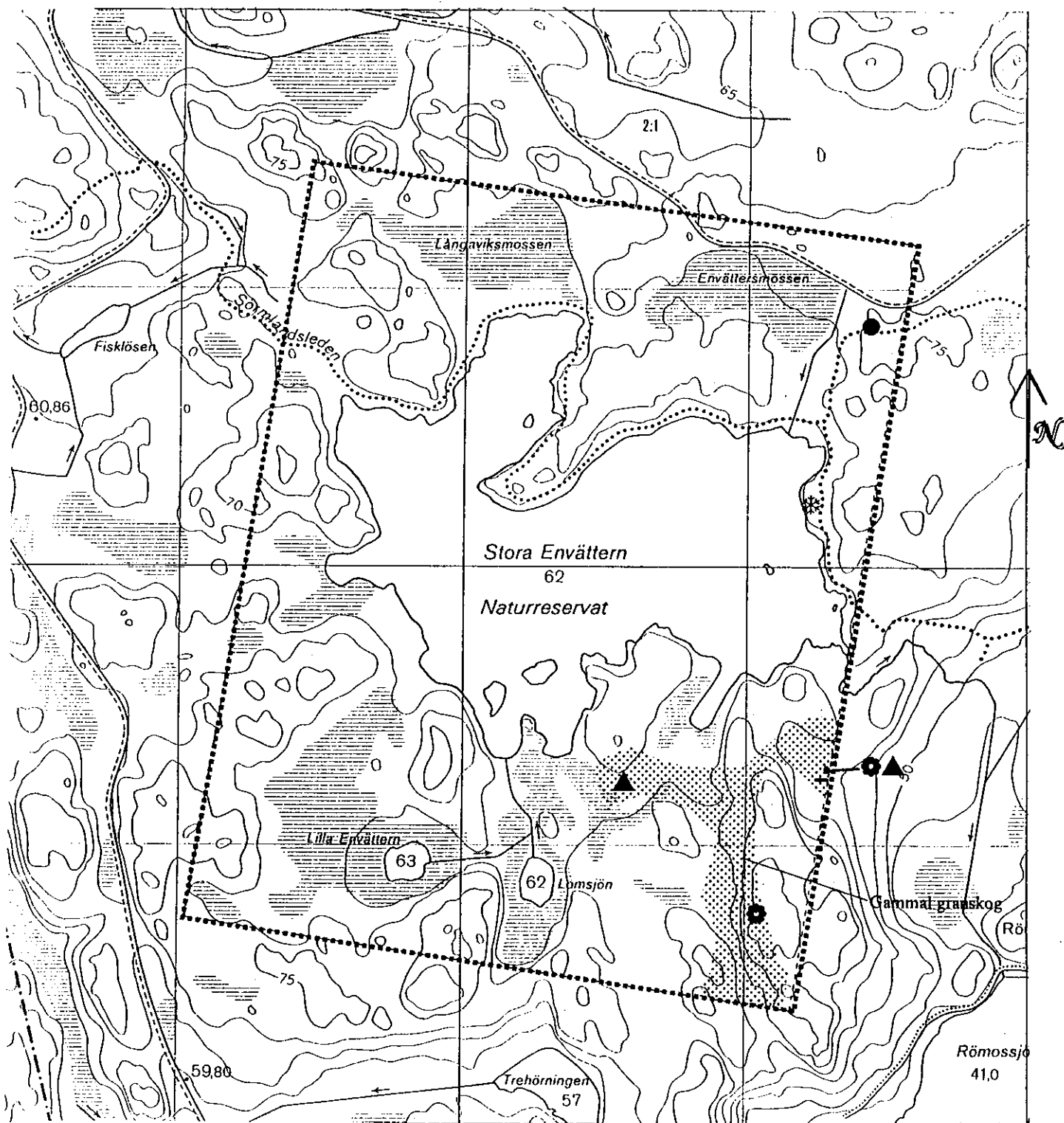

Skala 1:10 000

0 100 500 1000 meter

Bilaga 5. Lokaler för rödlistade växtarter vid naturreservatet Stora Envättern

- ⊗ Blackticka
- ▲ Gränsticka
- ✱ Ullticka
- Laxticka

Skala 1:10 000 0 100 500 1000 meter